הלכה · משנה תורה · מפרשים · ציוני מהר״ן · ספר הפלאה

ציוני מהר"ן על משנה תורה, הלכות שבועות

רבי נחום אש

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

ציוני מהר"ן על משנה תורה, הלכות שבועות

רבי נחום אש

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/ציוני-מהרן-על-משנה-תורה-הלכות-שבועות/
הקובץ נוצר ב־17 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק ה 4
הלכה ב 4
פרק ז 4
הלכה טז 4
פרק ט 5
הלכה ו 5
הלכה יז 5
פרק יב 5
הלכה ח 5

פרק ה

הלכה ב

ונמצא כשמתרים בו בעת שנשבע התראת ספק שאין לוקין עליה אא"כ היה לאו שבו מפורש בתורה כמו שיתבאר בה' סנהדרין. וכתב הכ"מ ומ"מ צריך לדעת מניין לו לרבינו חילוק זה וכ"כ עוד בפט"ז מהל' סנהדרין ה"ד ועי' עוד בלח"מ שכתב ועוד צריך להבין מה נקרא לאו מפורש ומה נקרא שאינו מפורש ועי' מה שכתב בזה. אמנם בשו"ת נודע ביהודה מהדורא תנינא חאה"ע סי' ע"ז האריך לבאר דברי רבינו ותורף דבריו דעיקר החילוק הוא דשם בהל' סנהדרין בלאו הניתק לעשה דלא משכחת לעולם אזהרת הלאו בענין אחר דתמיד ספק הוא בשעה שעובר על הלאו שמא יקיים העשה שבו ואם לא ילקה בכה"ג נמצא דאין לוקין על לאו זה כלל זה הוי מפורש בתורה שאזהרה זו על הספק הוזהרה ובזה פסק רבינו דשמה התראה אבל כאן בשבועת שוא אף שמפורש בתורה לא תשא מ"מ אינו מפורש שהוזהר על הספק שהרי משכחת לה ג"כ בודאי כגון נשבע על איש שהוא אשה וכיו"ב וא"כ אינו מפורש בתורה על הספק בזה הת"ס לא שמה התראה ע"ש באריכות. ומעתה י"ל דרבינו הוציא כן מירושלמי דיבמות ספי"א דאיתא שם הכה שניהם כאחת קילל שניהם כאחת חייב ר' יהודה פוטר ר' יוחנן בעי מחלפה שיטתיה דר' יהודה דתנן תמן אכל מזה כזית ומזה כזית סופג שמונים ר"י אמר אינו סופג אלא ארבעים (ופי' הק"ע דס"ל לר"י איסור גיד אינו נוהג אלא באחת בימין או בשמאל ומספקא ליה באיזה מהם נוהג הלכך אינו סופג אלא מ' ואע"ג דספיקא הוא ובהכאה פוטר לגמרי) ומשני א"ר קריספא אינה מחלפת תמן עיקר לאוים ספק היה ברם הכא ודאי היה ונסתפק לו ופי' הק"ע דשם בגיד הנשה עיקר הלאו ספק הוא באיזה נוהג ואם לא ילקה בכה"ג נמצא שאין לוקין על לאו זה לכך מלקין אותו אבל בהכה שניהם אילו שהתה אמו ג' חדשים היה ודאי הלכך אין לוקין על הספק ע"כ. הרי מבואר כדברי רבינו וכפ"מ שפירש הנוב"י דבריו:

פרק ז

הלכה טז

פחות מפרוטה אינו ממון וכו'. וכתב הכ"מ משנה בפ' הגוזל קמא וכו' ומפשטיה דקרא משמע דכל שאינו משלם חומש אינו חייב להביא אשם ע"כ. ולא היה צריך להביא ממרחק לחמו דמשנה שלימה היא בפ"ה דשבועות מ"ג בקרבן עצמו וכ"ה בתו"כ ויקרא (סוף פכ"ג והובא בירושלמי פ"ו דשבועות ה"א ופ"א דקדושין ה"א) לאשמה בה פרט

לפחות משוה פרוטה וכן נמי בגמ' שם דף ל"ח אמתני' תן לי חיטין ושעורין כו' אר"י פרוטה מכולם מצטרפות. תוי"ט פ"ה דשבועות מ"ג:

פרק ט

הלכה ו

אין העדים כו' או שלוחו. עי' בלח"מ לעיל בפ"ז ה"ז שהקשה ע"ז שכ' רבינו דשלוחו מהני והוא היפך הנאמר במשנה שבועות דף ל"ה דשולח ביד עבדו לא מהני עד שישמעו מפי התובע ותירץ דס"ל לרבינו דדוקא עבדו ממעט בגמ' אבל אם עשאו שליח לגבות הממון ודאי דתובע קרינן ביה דבכל התורה כולה שלוחו ש"א כמותו ע"ש. ודבריו תמוהין מאד מברייתא דתו"כ ויקרא דבורא דחובה פ"ח ברייתא ד' דאיתא שם שלח להן ביד בנו ביד עבדו ביד שלוחו כו' יכול יהיו חייבים ת"ל ושמעה קול אלה והוא עד עד שישמעו מפי התובע ע"כ, הרי להדיא דהתו"כ ממעט דגם שלוחו לא מהני לענין שבועת העדות וע"ש בהתוה"מ:

הלכה יז

וכן אם תבעו אותן רבים להעיד כו'. וכתב הכ"מ משנה לענין פקדון בפ' שבועת הפקדון (דף ל"ו) ויש ללמוד משם לשבועת העדות ע"כ. ולא היה צריך ללמוד זה משבועת הפקדון שדברי רבינו מבוארין לענין שבועת העדות גופה בתו"כ פ' ויקרא דבורא דחובה פט"ו כיצד היו חמשה תובעים אותו ואמרו לו בוא והעידנו שיש לנו ביד פלוני פקדון ותשומת יד וגזל ואבידה שבועה שאיני יודע לכם עדות שיש לכם ביד פלוני פקדון ותשומת יד וגזל ואבידה לא לך ולא לך מנין שהוא חייב על כל אחת ואחת ת"ל לאחת לחייב על כל אחת ואחת ע"כ:

פרק יב

הלכה ח

צריך להזהר בקטנים הרבה כו'. בכ"מ לא הראה שום מקום לזה ועי' סוכה דף מ"ו ע"ב ואמר ר"ז לא לימא איניש לינוקא דיהיבנא לך מידי ולא יהיב ליה משום דאתי לאגמוריה שיקרא שנאמר למדו לשונם דבר שקר וע"ש בהגהות הגרצ"ח: